

Kvarticka

v sextě

na téma

VE SMÍR

Obsah

• Šéfovo slovo	2
VESMÍR	
• Fakta o vesmíru	3
• Mars	4
• Jupiter vychází	5
• Prvních 1000	6
• Filmové tipy	7
• Spící krasavice	9
• Jak dosáhnout cíle?	10
• Chleba - recept	11

šéfredaktor

Tonda Vodvárka

redakční rada

Filip Doležal, Michal Neumann,
Markéta Štíkarová, Magda Filipi

autoři

třída sexta

korektura

Magda Filipi

grafika

Markéta Štíkarová

Šéfovo Slovo

Blackout podruhé.

Minule jsme se vrátili do minulosti, dnes pro změnu zamíříme do budoucnosti, resp. sci-fi....

Fajn! Ani sci-fi to není, je to prostě vesmír. Naše truhla článků není o moc plnější než minule, tak doufám, že za to nevyfásneme blackout potřetí. Nicméně, v dnešním čísle na Vás čeká několik zajímavých faktů o vesmíru jako takovém, bohatá nadílka recenzí na filmy, mezi nimi např. Strážci galaxie, Prometheus, Útěk z MS-1 a další. Zblízka se podíváme také na planetu mužů – Mars.

Přeji Vám krásné počtení a hezký zbytek dne.

Jakékoliv připomínky můžete psát na e-mail:

kvarticka2018@seznam.cz

AV

// zajímavých faktů o vesmíru

- 1) Oběh Uranu kolem Slunce vyžaduje 84 pozemských let, tedy celý život pozemšťana
- 2) Dříve se hvězdáři o velkých tmavých plochách na Měsíci domnívali, že jsou to moře. Latinské označení devíti moří a jednoho oceánu se v astronomii udrželo dodnes.

Mare Crisium = Moře nepokojů
Mare Humorum = Moře vláhy
Mare Fecunditatis = Moře plodnosti
Mare Imbrium = Moře dešťů
Mare Nectaris = Moře nektarů
Mare Nubium = Moře mraků
Mare Serenitas = Moře jasu
Mare Tranquillitatis = Moře klidu
Mare Vaporum = Moře par
Oceanus Procellarum = Oceán bouří

- 3) Kyselý déšť na Zemi, který uhlodává jemné detailly tolika soch, pracuje stejně jako kyselá atmosféra na Venuši, s tím rozdílem, že Venušin déšť je smrtelný a nesrovnatelně koncentrovanější.
- 4) Na povrchu Marsu je vysoký obsah oxidovaného železa (tedy rzi), takže je jeho povrch téměř stejný jako povrch rezavého hřebíku.
- 5) Skafandr chrání astronauta před mnoha nebezpečími vesmíru, ale i přesto je hladina radiace uvnitř kosmické lodi dvacetkrát vyšší, než je povolená norma pro pozemšťany.

>>

- 6) Všechny planety v našem solárním systému se otáčejí proti směru hodinových ručiček. Jen Venuše se otáčí naopak.
- 7) Kdyby se Země točila kolem své osy v opačném směru, rok by byl o dva dny delší.
- 8) Teplota blízko středu Země je 3870 stupňů Celsia. Povrchová teplota Slunce je okolo 5500 stupňů Celsia. Ve středu Slunce je to už krásných 14 milionů stupňů. Špendlíková hlavička s touto teplotou vás spálí na uhel ze vzdálenosti 100 km.
- 9) Ve vzdálenosti 33 světelných let od Země se nachází exoplaneta tvořená hořícím ledem.
- 10) Pokud byste do lžíčky nalili hmotu z neutronové hvězdy, byla by její hmotnost přes 100 milionů tun.
- 11) Denně spadne na Zemi asi 10 000 tun vesmírného prachu a 200 000 meteoritů.

Martin Sahula & Jan Jaroš

Mars

V dnešním díle časopisu je zvoleno téma „Vesmír“, tak proč si nepovědět něco o této zajímavé planetě!

Obecné: Planeta Mars dostala jméno po římském bohu války pro svůj rudý vzhled, a někdy se jí proto také říká rudá planeta. Je složena z tuhého kamenitého materiálu.

Povrch: Většinu povrchu planety zabírá mrazivá poušť s roztroušenými kameny, přerušovaná dunami a krátery. Jeho sopky a kaňony jsou mnohem větší než zemské. Červenou půdu způsobuje přebytek oxidu železa.

Atmosféra: Mars má mraky a měnící se počasí, v němž převládají větry. Vědci stále doufají, že se najdou zkameněliny organismů či jiný důkaz existence života na Marsu. Já doufám, že existuje! No, kdo by nechtěl žít na „mužské“ planetě?

Radka Volfová

Jupiter vychází

Nedávno jsem měl příležitost jet na tento film do kina v Pardubicích a musím říct, že i přes původní skeptičnost jsem byl nakonec mile překvapen. A jelikož máme téma časopisu „VESMÍR“, tak jsem toho krásně využil a tento film Vám zkráceně představím.

Film je americké produkce a druhu těžkého až bláznivého sci-fi. Děj se odehrává na naší planetě, konkrétně v Chicagu, kde žije ruská emigrantka Jupiter, která má shodou náhod stejně geny jako mrtvá matka tří dětí z jiné, mnohem vyspělejší planety, vlastnící největší „firmu“ na lidi ve vesmíru (neboť z genů lidí se dá žít věčně). A jelikož ty tři děti svádí boje o své podíly ve firmě, tak se snaží získat nově získaný Jupiteřin majetek – ZEMI (největší lidskou farmu). Unesou tedy Jupiter, aby s ní provedli „převedení majetku“. Nezdráhají se ji proto ani vydírat. Po celou dobu Jupiter doprovází Caine, který jí měl původně jen vystopovat, ale nakonec se k ní přidal a od té chvíle se ji snaží chránit. Caine je potrestaný voják a lovec, který má genetickou výbavu vlka (a dokonce i andělská křídla).

Děj filmu je relativně propracovaný, snaží se vysvětlit původ lidí a vymýslí doslova mezigalaktické zápletky, nesmím ovšem opomenout, že patří mezi ty americké filmy, kde se všechno zničí, a hrdinové přežijí. Nicméně, efekty jsou neprekonatelné. Ve filmu hrají známí herci jako např.: Channing Tatum, Mila Kunis, Eddie Redmayne, Sean Bean, Douglas Booth a další.

Rozhodně bych se na to podíval znovu.

Michal Neumann

Prvních 100

Prvních 100 je kniha žánru sci-fi a fantasy, kterou v roce 2013 napsala autorka Kass Morgan. V ČR však vyšla až o rok později.

Na motivy knihy vznikl také seriál, nazvaný v originále The 100, díky kterému jsem se ke knize také dostala. Začala jsem ho sledovat minulý rok a docela mě zaujal. Nyní jsou ke zhlédnutí první dvě série, třetí se snad bude také připravovat.

Jak jsem řekla, ke knize jsem se dostala přes seriál, a přečetla jsem ji za poměrně krátkou dobu. Hned na začátku jsem si všimla spousty odlišností od seriálové verze. Vůbec mi to ale nevadilo, naopak jsem byla ráda, že mě po zhlédnutí seriálu může v knížce ještě něco překvapit. A že toho bylo hodně. V knize se objevila spousta nových postav, dějová linka byla také místy odlišná a seriálové postavy, které byly i v knize, se mnohdy od původní verze hodně lišily.

Ale abych už přešla také k ději... Celý příběh začíná na Arše, vesmírné stanici a zároveň momentálnímu bydlišti lidské civilizace, která musela po nukleární válce opustit Zemi, zamořenou radiací.

Na Arše ovšem pomalu začíná docházet kyslík, a tak se kancléř (něco jako prezident) spolu s radou rozhodnou, že zabijí dvě mouchy jednou ranou, a to tak, že pošlou na Zem sto teenagerů, kteří byli do té doby ve vězení, a stejně by je nakonec čekala poprava. Prvních 100 tak má prověřit, jestli je Země po třech stotech letech opět obyvatelná.

Mezi nimi jsou hlavní postavy příběhu – Clarke, studentka medicíny, která se dostala do vězení, mimo jiné kvůli svým rodičům, významným vědcům. Dále pak Wells, syn kancléře, který nechtěně zavinil uvěznění Clarke, a nechal se pak zavřít, aby mohl na Zemi odletět s ní. Jediný další dobrovolný cestovatel na Zemi je kromě Wellse Bellamy, který sice nepatří mezi zločince, ale má mezi nimi mladší sestru Octavii, kterou se snaží za každou cenu chránit. Glass, které se podaří uprchnout a ukrýt v Arše, se tak cestě na Zemi sice nakonec vyhne, ale kvůli nedostatku kyslíku na vesmírné stanici rozhodně není mimo nebezpečí. Na Zemi se zatím stovka teenagerů spolu s Clarke, Bellamym a Wellsem snaží nějak přežít.

>>

Kniha se mi opravdu líbila, byla napínavá a zajímavá. Příjemnou změnou pro mě bylo to, že byl příběh prokládán vzpomínkami čtyř postav, jímž byly kapitoly věnované. Vzpomínkové části tak čtenáře uváděly do děje před začátkem knihy, vysvětlovaly, jak se vlastně jednotliví trestanci dostali do vězení a jaké vztahy měli mezi sebou.

To, že bylo v knize více hlavních postav, se mi obecně líbí, má to ovšem také svoje nevýhody. Jako například tu, že se toho díky tomu v knize nestihlo moc odehrát. O to víc se ale těším na druhý díl, který je už v ČR také v prodeji.

Magda Filipi

Filmové tipy

Takže vesmír... Přiznám se, že jsem nejprve hodně přemýšlela o tom, co bych napsala, protože jsem si na žádný film nemohla vzpomenout, ale pak se mi jako mávnutím proutku vybavily různé filmy, jeden po druhém...

Útěk z MS-1

Nemusím se asi zmiňovat, že je to film o vesmíru. Já mu říkám film budoucnosti, protože se v budoucnosti odehrává. Děj se točí kolem unesení dcery prezidenta USA.

Emily (dcera prezidenta) odcestovala na vesmírnou stanici, kde byli drženi nejhorší zločinci a vrazi. Chtěla vědět (nebo spíš vidět) jak se s nimi zachází. Když ale jednoho trestance probudili z jakési extáze, ve které všichni provinilci spali, a přivedli ho k Emily k výslechu, všechno se zvrátilo. Začala vzpoura.

Pan prezident se rozhodl svoji dceru osvobodit, proto na stanici poslal svého agenta (pokud se mu tak dá říkat), aby ji zachránil. Teď už se můžeme jenom ptát, jak to asi dopadne.

Tento film se mi velice líbil, a to nejenom proto, že mám ráda sci-fi. Určitě by se dal zařadit i do akčních filmů, protože je celkem napínavý. Mě osobně celkem překvapil. Pokud jste tedy milovníci sci-fi a akce, tak si myslím, že těch několika minut nebudeš litovat...

>>

Prometheus

Taky jeden z mých oblíbených. Oproti Útěku z MS-1 je ale zajímavější, více akční, a pokud se to tak dá říct, tak i odbornější. Zkrátka je tam víc děje. Děj se točí kolem lodi Prometheus, která má posádku odborníků dopravit na planetu, o které si myslí, že je obydlená, resp. byla obydlená. A jak to tak většinou bývá, odborníci se nespletli. Na planetě někdo žil a zanechal tam své potomky. Tento film je (podle mého názoru) velice zajímavý zvláště pro ty, kteří mají rádi dějepis, přírodní vědy. A mám pro Vás jednu dobrou zprávu, pokud se na film rozhodnete podívat a zaujmě Vás. Tento rok by totiž měl pravděpodobně vyjít i druhý díl. Takže nám nezbývá nic jiného než trpělivě čekat :)

A do třetice všeho dobrého..

Strážci galaxie

Je nejnovější z této trojice a je to tak trochu i komedie. Dalo by se i říct, že je to akční a fantasy film. Vypráví o Peterovi, kterého se ujme nebo ho spíš unese vesmírná banda lupičů, když mu zemře matka. On se však dá na svoji cestu, na které potká nové přátele, se kterými toho hodně zažije.

Třeba ukradne jakousi kouli, se kterou by mohl řídit celý vesmír, ale to Peter samozřejmě neví. Kolem této krádeže se točí v podstatě celý film, protože Peter není jediný, koho ona koule zajímá...

Nakonec pro Vás mám ještě pár typů na filmy s vesmírnou tématikou, které jsem měla možnost vidět: Elysium, Star Trek: Do temnoty, Gravitace, Total Recall, Muž z oceli, Zathura: Vesmírné dobrodružství nebo třeba Futurama...

Příjemnou podívanou přeje Karina Sotonová :)

Spící krasavice

V neděli 15. 3. jsem měla možnost zhlédnout baletní představení Spící krasavice, jehož autorem je Petr Iljič Čajkovskij. Ruský skladatel se volně inspiroval pohádkou Šípková Růženka.

Představení nastudoval baletní soubor Moravského divadla Olomouc. V hlavních rolích tančili Karolina Zarach (princezna Růženka), Arkadiusz Jan Orlowsky (princ Florimond) a Jelena Iliina (zlá víla Carabosse). Baletní soubor z Moravského divadla nevystupoval ve Skutči poprvé, již v minulých ročnících festivalu Tomáškova a Novákova hudební Skuteč uvedli inscenace Louskáček či Labutí jezero.

Skutečské publikum bylo opět nadšeno a odměnilo účinkující bouřlivým potleskem.

Jak dosáhnout cíle ?

Většina z nás má něco, čeho chce v životě dosáhnout. A klidně si dovolím říct, že jsme všichni zažili to, že jsme nedosáhli toho, po čem jsme tolik toužili. Zkrátka jsme selhali. A schválně, kolik z Vás to nenechá jen tak plavat a přemýšlit nad tím, proč tomu tak je? Kolik z Vás dojde k odpovědi?

Chtěla bych zde uvést pár zásadních bodů, které jsou z mého pohledu velice důležité pro dosažení nějakého cíle. Pokud si tedy nějaký cíl určíme, měl by být reálný - splnitelný. Takže se probereme z pohádky, že budeme mít domek na Maledivách a začneme myslet trochu reálně. Je velice důležité, abychom si stanovili cíl, který nás motivuje. Motivace je klíčem k dosažení cíle. Každý rodič sní o tom, že uvidí na vysvědčení svého dítěte samé jedničky, ale to není Vaše motivace. Tohle všechno vyžaduje určitý závazek, tedy pocit naléhavosti a určitý postoj k životu – tohle musím udělat. A jak se vlastně ujistit, že zvolený cíl je dostatečně motivující? Já osobně bych si vzala papír a napsala si, proč je zvolený cíl pro mě důležitý a cenný.

Ted' si vzpomínám na jednu hodinu SORu, kdy jsme pracovali s učebnicí, ve které psali o technice SMART(ER), tedy: (S) specifický, (M) měřitelný, (A) dosažitelný, (R) realistický, (T) termínovaný (E-zábavný, R-odměnou). Takže bych si opět vzala papír a tužku. Cíl by měl být specifický, takže by měl být přesně definovaný a jasny. Měli bychom mít jasno, kde přesně chceme skončit.

Měřitelné cíle? Ted' si na papír připíšeme přesná data (nebo částky, atd...), abychom mohli změřit míru úspěchu a zpětně sledovat svůj postup.

Dosažitelné cíle – o tom už jsem se zmínila na začátku. Cíl by neměl být zase tak snadno dosažitelný. Jelikož cíl, na kterém nebudete muset tolik zpracovat, Vás strašně omezuje a akorát pak budete mít strach do budoucna z nějakého většího cíle. A už jsme opět u toho selhání. Nemějte strach z toho, že něco nezvládnete.

Realistické cíle – měli byste si zvolit cíl, který Vás bude vést ke směru, kterým chcete ve svém životě nebo kariéře jít. Pokud se toho budete držet, vytvoříte si určitý návyk. A naopak, pokud se budete držet nejednotných a chaotických cílů, budete akorát ztrácet čas.

Stanovte si termínované cíle, dělejte si časové osy. PLÁNUJTE. Možná někdo nechce mít všechno vyřádkované na hodinu přesně, ale nejasné termíny ve Vás vyvolávají akorát stres, ztrácíte tolik energie, stále si jen říkáte: Tohle musím udělat - někdy. Ale kdy? Až...? Aneb slavná prokrastinace.

No, a to nejdůležitější na závěr – to, na co se opravdu nejvíce při stanovení cíle těšíme? Odměna. Pro mě už je odměnou ten pocit, když něco dokážu.

Zkrátka pokud opravdu chcete něčeho dosáhnout, musíte pro to něco udělat, i když třeba po malých krocích, ale přeci. Pište si cíle na papír, vytvořte si nějaký plán. No, a pak už jen stačí stát si za svým a držet se zuby nehty toho, co chceme.

Petra Johanidesová

recept: CHLEBA

Zdarec!

V tomto čísle jsem si pro Vás připravila recept na domácí chleba. Můžu Vám říct, že je obrovský rozdíl mezi tím, když si ho uděláte sami, nebo ho koupíte v obchodě. Příprava chleba sice zabere trochu času, ale domácí chleba chutná úplně jinak, je křupavý, hutný a hlavně v něm nejsou žádné umělé náhražky. Doufám, že ho vyzkoušíte. :)

Budete potřebovat:

- 1 kg hladké mouky
- 500 ml vlažné vody
- 5 dkg kvasnic
- Sůl, kmín a cukr

postup

Nejdříve si připravte kvásek, a to tak, že si do misky dáte 3 lžíce vody, lžičku cukru, kvasnice a to vše důkladně rozmíchejte a dejte na teplé místo asi na 10 minut.

Mezitím si do misky nasypejte mouku, lžíci soli, lžíci kmínu a důkladně promíchejte.

Po deseti minutách kvásek vylijte do mouky a přilijte vlažnou vodu. Poté opět důkladně promíchejte.

Z vypracovaného těsta si vyválejte kouli a dejte přibližně na hodinu do tepla.

Po hodině těsto vyklopte na plech s pečicím papírem a potřete rozpuštěným máslem.

Poté ho dejte do předehřáté trouby.

Pečte na 200°C přibližně 45 minut.

Po dobu pečení pákrát potřete chleba slanou vodou.

Dobrou chuť!

